

Ο Νεόφυτος Δούκας (1760-1845) για την κατάσταση της εποχής του

/ [Πεμπτουσία](#)

Αναφορές στους διδασκάλους του Γένους

Μπορώ να πώ ότι τα πράγματα του Γένους δεν ξέφυγαν από τους κινδύνους που τα απειλούν. Πολιτικά και θρησκευτικά όλοι μας επιβουλεύονται. Αυτά που πρόβλεπε όταν ζούσε ο Μεγάλος Άντρας (Καποδίστριας) και δίδασκε τους άλλους να είναι σώφρονες, αυτά σαν συγκρατημένος χείμαρρος, που αφήνεται ξαφνικά ελεύθερος, συμπαρασύρθηκαν, μετά το θάνατο εκείνου, ή ακριβέστερα μετά την πραγματική θυσία εκείνου, για χάρη μας, μπροστά στο Ναό του Θεού. Ειδικώτερα το εκκλησιαστικό στη χειρότερη μοίρα του, το στρατιωτικό παρέλυσε, το ναυτικό έσβησε, το εμπόριο νεκρώθηκε, η γεωργία εξαχρειώθηκε, το χρηματικό έπαψε να υπάρχει. Όσα δάνεια συνάψαμε, επέστρεψαν γρήγορα στους δανειστές, χωρίς να σβήσει το χρέος, αφού άφησαν στη χώρα χρυσές επωμίδες και γαλόνια που απολαμβάνουν κατά κύριο λόγο οι ξυπασμένοι ματαιόδοξοι. Με ένα λόγο ο θάνατος του αλησμόνητου Κυβερνήτου (Καποδίστρια) έγινε μάχαιρα ολέθρου του κοινού συμφέροντος των Ελλήνων.

Όσον αφορά το γλωσσικό θέμα, επειδή και γι' αυτό σου έγινε λόγος, το ίδιο και σε εμάς πάει μία από εδώ και μία από εκεί. Πολλοί δάσκαλοι εξαγοράστηκαν από πριν από τον ιδιόρρυθμο και αυστηρό Γερόντιο. Μή νομίζετε πως αυτά που ακούτε να ρυθμίζονται με βασιλικά διατάγματα ότι εφαρμόζονται στο τέλος και γίνονται πράξη. Όλα αυτά μοιάζουν με παιδικά παιχνίδια, που τα δίνουν οι γυναίκες που φυλάνε μικρά παιδιά για να τα ξεγελάνε και να τους στρέφουν αλλού το νου και να τα ηρεμούν. Ναί μέν οι έλληνες έχουν μια ροπή στη φτηνή φιλοσοφία και είναι δραστήριοι, αλλά είναι συγχρόνως ελαφροί και πολύ ανόητοι. Και τώρα πενθούν συνειδητοποιώντας αυτά που έπραξαν και σε ποιά βόθρο έπεσαν με τη στέρηση τέτοιου ανδρός (Καποδίστρια)...

Έτσι διεφθάρησαν όλοι και δεν υπάρχει γιατρικό για να βάλουν πάνω στην πληγή, ούτε επίδεσμος για να δέσουν τα τραύματά τους, όπως λέει και ο Προφήτης. Γι' αυτά τα πράγματα πονάω βλέποντας την πνευματική τύφλωση, όπως λέει και ο Τραγωδός, να έρχεται επάνω στους ανθρώπους και να τους οδηγεί στην καταστροφή, αντί να οδηγούνται στη σωτηρία. Δεν θέλω να σωπάσω εντελώς

βλέποντας αυτά, αλλά δεν θα σταματήσω να φωνάζω και να διαμαρτύρομαι για τα ιερά και τα πάτρια, μολονότι βρίσκομαι στο κρεβάτι λόγω του γήρατος. Δεν υπάρχει τελικά λύση, εάν δεν στείλει ο Κύριος βοηθό, ο Θεός ο μόνος των αγαθών χορηγός και σωτήρας. Έρρωσο...

(Επιστολή 609 προς Μελίρρυτον. Νεοελληνική απόδοση από Μιχαήλ Ι. Μιχαλακόπουλο)

Πηγή: Τρεις Ιεράρχαι, Εθνικοθρησκευτικόν Φύλλον· Ὅργανον του Ομωνύμου Ορθοδόξου Χριστιανικού Συλλόγου, Έτος 106ον, Αρ. Φύλ. 3 (1563), Αθήναι Ιούλιος-Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2015.